

НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ІТ – ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ

На сучасному розвитку глобальної економічної системи досить суттєво зростає роль і значення аутсорсингу інформаційних технологій. Наша країна також приймає активну участь на ринку аутсорсингу інформаційних технологій і на сьогоднішній день саме ІТ – галузь є однією з небагатьох галузей української економіки, яка, незважаючи на складнощі економіко-політичної ситуації, активно розвивається.

Вивченню інноваційної моделі розвитку економіки, стратегії, механізми, підходам до визначення, формування та управління інноваційним потенціалом присвячені роботи Й. Шумпетера, Ф. Шерера, Й. Шмуклера, М. Абрамовіца, К. Фрімена М., Б. Твісса, Р. Солоу, Бунчука, С. Глазьева, Л. Канторовича, та ін. Проте досі немає ґрунтовних комплексних наукових досліджень стосовно оцінки і розвитку інноваційного потенціалу взагалі та аутсорсингу інформаційних технологій, як одного з ключових його складових.

Метою дослідження є аналіз розвитку інноваційного потенціалу ІТ – галузі України в забезпеченні національної конкурентоспроможності.

В ІТ – галузі використовується три бізнес-моделі: 1) заказна (сервісна або аутсорсингова); 2) продуктова; 3) змішана. Як показує статистика, найбільшого розповсюдження набула перша бізнес-модель, за якою працює більша частина компаній та фізичних осіб-підприємців. Аутсорсинг, як форма економічної діяльності, не є новою, проте такий значний його розвиток і розповсюдження в Україні відбувається останнім часом саме у галузі інформаційних технологій, тому є певний сенс проаналізувати проблеми та перспективи розвитку цієї галузі. Необхідно відзначити, що кожна галузь знаходить під впливом зовнішніх і внутрішніх ринків,

факторів макро і макро рівня. Так, на світовому ринку обсяг експорту послуг з розробки ПЗ з України в 2013 р. наближався до 2 млрд доларів, що становить лише близько 1% світового ринку аутсорсингу. Одночасно з цим ситуація в країні протягом останніх років істотно погіршилася і Україна за результатами роботи у 2015 р. втратила свої позиції, перемістившись у рейтингу привабливості з 38 на 41 місце. Традиційно перші місця у цьому рейтингу посідають Індія, Малазія, Китай, а такі країни, як Польща та Болгарія суттєво покращили результати посівши 11 та 13 місця відповідно [1]. У той же час, Україна посідає четверте місце в світі за кількістю сертифікованих ІТ-фахівців (після США, Індії, Росії), так само України входить в ТОП-30 локацій для передачі замовлень на розробку ПО. Як свідчать статистичні дані, за останні три роки ІТ- сфера вийшла на третє місце за рівнем експортного потенціалу, після металургії та агропромислового комплексу. Внесок ІТ в економіці країни в 2012 році був 0,8%, а за останні роки він суттєво виріс і складає до 3% ВВП. Можна сміливо прогнозувати, що вага ІТ буде динамічно збільшуватися в суспільстві та економіці в майбутньому [2]. Очікується, що в 2016-2020 роках сукупні податкові надходження від ІТ в бюджет складуть 36 мільярдів гривень, а внесок ІТ-індустрії у ВВП країни досягне 5,7% в 2020 році. Звичайно, що частково стрімкий «прорив» відбувся через падіння економіки в цілому та зростанню обмінного курсу, але прогнозні дані. Отже, статистичні дані свідчать про те, що ІТ – індустрія залишається привабливою та має достатній інноваційний потенціал. Проте забезпечення довготривалого та прибуткового її функціонування може бути отримане виключно за рахунок обґрунтованої та всеохоплюючої діагностики наявного рівня їх потенціалу, постійної його оцінки та прогнозування.

Тому, на нашу думку, напрямок розвитку інноваційного потенціалу має бути одночасно та взаємоузгоджена сформована на декількох рівнях: загальнодержавному, галузевому та мікрорівні підприємств. Побудова наскрізної всеохоплюючої стратегії надасть можливість координувати та спрямовувати зусилля в одному напрямку та досягати одночасно мультиплікативного ефекту від розвитку галузі. На сьогоднішній день спостерігається стихійний, хаотичний розвиток ІТ – галузі. Така ситуація з одного боку є позитивним явищем – немає зарегульованості галузі та

необґрунтованого втручання з боку контролюючих органів, але з іншого – масштабний розвиток та залучення більшого обсягу міжнародних інвесторів і клієнтів потребує потужної підтримки з боку держави.

Розвиток інноваційного потенціалу ІТ – аутсорсингу має бути спрямовано на досягнення: -доступності фінансових джерел; -достатності інвестиційних ресурсів в економіці; - довіра кредиторів.

Стратегічно вірним напрямком розвитку інноваційного потенціалу ІТ – галузі є створення адекватних умов роботи в середині країни і у першу чергу відповідної системи оподаткування, яке може бути організоване за однією з моделей, які використовуються : - зменшення бази оподаткування; -надання податкового кредиту; - пільгові ставки оподаткування; - прискоренні методи амортизації; - грошові гранти для стимулювання інноваційної діяльності.

Подальший науково-методичний розвиток інноваційного потенціалу ІТ – галузі в Україні повинно включати розробку наскрізної системи діагностики інноваційного потенціалу та розробка підґрунтя для створення та просування продуктової бізнес-моделі, яка з точки зору інноваційного розвитку ІТ – галузі містить більший економічний потенціал.

Список джерел інформації: 1. **Карпуть** В. Україна заняла 51 место по объему рынка ИТ-аутсорсинга (инфографика) / **В. Карпуть**// <http://itc.ua/news/ukraina-zanyala-51-mesto-po-obemu-ryinka-autsorsinga-infografika/> 2. **Кулеш** С. Украинское ИТ – ключевая индустрия для экономики страны // **С. Кулеш** / <http://itc.ua/blogs/ukrainskoe-it-klyuchevaya-industriya-dlya-ekonomiki-stranyi-infografika/>